

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Astutia in evitandis periculis vaferrima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Potest & celer propectus ex Perdici pullo, verum eo qui adhuc corticis parte aliqua velito, significari. Perdix siquidem moræ velut impatiens minime expectat ut ovum incubatione ad tempus aperiatur: sed occupatis spatiis sponte erumpit, pertusoque ovo ubi primum caput exeruit, pedesq; protulit, reliquo adhuc adhærescente cortice, procurrit, sibi que cibum enascitur.

REDITUS IN VIAM.

CAP. XLI.

A Berrantem hominem aliquamdiu, falsa que ductum opinione, sed viâ demum redditum, & recta sententem ostendere qui volunt, Perdices duas grandiores faciunt, pullis aliquot inter utramque picijs. Si enim eveniat, ut Perdix ova sua fracta compererit, tanto incubationis studio afficitur, ut aliena surripiat, nidoque infoveat suo; verum illud evenit, quod divi Hieronymus & Ambrosius ex Hieremia tradunt, ut cum pullos eduxerit, illos amittat: hi siquidem audita illius voce, quæ ova pepererat, naturæ vegetatione perculsi, hac veluti nutrice deserta, ad eam se conferant, quæ ova illa unde exclusi essent ediderat. Clamasse, inquit vates, Perdicem, pullosque, quos minime pepererat congregasse, familiamque ita suam imprudenter auxisse, interimque pullis ad matris vocem procurrentibus, derelictam hanc insipientiæ suæ demum admoneri. Nostri tamen Theologi historiam hanc aliter interpretati sunt: alii enim per Perdicem malum dæmonem accipiunt, qui Dei fetus in privatis nido adulterina educatione sibi sperat enutrire. Per ova spem, quam de subigendis eis, & sub imperio suo detinendis concipit. Per eam vero avem, quæ vera mater est, quæ ova illa ederit, piorum conventum interpretantur, ad quem, uti legitimum & naturalem matrem, simulac vocem ejus audierimus, deserta falsa, procurrimus. Adamantius per Perdicem aliena ova consoventem, intelligit hæreticos, genus quippe hominum Perdici instar malignum, fraudulentum, callidum, quodque decipiendis venatoribus multum insumit operæ: ubi tamen veræ matris sanctioris quippe institutionis, vox audita fuerit, eos deserit, atque ita penas suæ insipientiæ luere.

*Perdix
aliena
ova con-
sovens,
hæretici.*

REI FAMILIARIS CONCORDIA.

CAP. XLII.

Neque tamen aves hæc ita semper in libidinem efferascunt, ut non interdum ardor ille deserveat, & unanimi concordia mas & fœmina rem familiarem curent: quippe bina ovorum faciant receptacula, in quorum altero mas, in altero fœmina incubet, ova inter sese partiti, excludatq; uterq; sua, atque educet. Quod quidem ansam dedit, ut rei familiaris concordiam in consortibus, per duas Perdices incubantes exprimere voluerint: cui rei adversari videtur, quod superius de perdita earum incontinentia dictum, ubi marem ova frangere indicatum libidinis impatientia, ne fœminæ incubatione detineantur. Sed id non semper, sed interdum recidere positum.

ASTUTIA IN EVITANDIS PERICU-

LIS VAFERRIMA

CAP. XLIII.

Quinetiam vaferrimum in periculis evitandis hominem astuque maxime pollentem significantes, Perdicem & venatorem pingunt, quæ quo pacto secantem eludat, & Aristoteles, & ab eo Plutarchus, accuratissima narratione perscripserunt: quæ scilicet pullos adhuc involucres supernos prosterni, seque stramentis & paleis obtegi, adventante venatore, ad sibili significationem alluefaciat: ipsa vero ante aucupis pedes provolans, sui spem capiundi facit, mox abvolet, ac subinde redeat, donec ita illudens abducatur eum à pullis procul, repetitoque mox sibilo, ut Aristophanis interpres

*Arist. libr.
de nat. ani-
mal. c. 9.
Plutar. lib.
viri prud.
animalia.
terr. an ma-
rina.*

pres ait, abvola dum jam admoneat. Eoque spectare crediderim proverbium, *περδικὸν σκέλεσθαι*, de *περδικὸν σκέλεσθαι*. Interpretes claudum quendam Perdices nomine apud Aristophanem inveniunt, & ab eo adagium in claudicantium aliorum ludibrium emanasse. Sed esto aliquid in significato claudicationis, natura tamen Perdices efficit, ut ad dolos & vafritiem spectare proverbium opinemur, cum scilicet subdolo quempiam ingenio hac progressurum speras, ille tamen uestigio illac se proripit, atque ita vacillatione spectantium spem eludit, ut iter ejus, aut rerum progressus eventumque; nunquam certa possis conjectura deprehendere. Nam qui versus apud Athenæum citatur, *ἐγγυε πέναι μοι καὶ περδικὸν σκέλεσθαι*, ad hujusmodi pedum inconstantiam, titubationemque eam, quæ oritur ex nimio potu, facere videtur: *pedes enim tentat vinum luctator dolosus*, ut apud Comicum est. Nullū autem inter aves animal Perdice dolosus neque astutius; unde illud Aristophanicum, *ἐκπερδικίαι*, quippe Perdices more periculum evadere: ait enim ejus interpres, *οὐ γὰρ λαμβάνοντες κἀφ᾽ ἡ ποῖς ποῖς, ὁ δὲ ἑαυτὰς εἰρήσων, καὶ ἔτιως ὀπικαλιπῆσων, καὶ ἐκκλίβωνται*. *Strumenta enim pedibus conturbantes, supinas se prosternunt, atque ita occultantur, & periculum declinant*. Atque hæc latius apud Plutarchum, libro quo disputat, utra prudentiora sint animalia, terrestriane an marina.

CONTUMELIOSUS. CAP. XLIV.

Perdicum duo genera.

Addunt & contumeliosum hominem per alitem hanc significari: quod in suo genere maxime tum mukuari, dissidere, & altercari vicissim assidue consueverint. Sunt vero Perdices alia nobilissimæ, alia rusticæ. Nobiles longe grandiores sunt, sylvasque & saltus plurimum incolunt: rusticæ arva & fegetes pervagantur. Grandiores illæ sunt, etiam picturatores, & plerisque Italia locis nomen tenent inculume. Romæ tamen Starnas vocant, de quibus forte Plinius dixerit: *Misit Hispania externa aves*. Rusticæ longæ minores, fusciore pluma, & quodammodo cineritia. Idem utriusque ingenium, sed dolosiores, pugnacioresque rusticæ, quas nunc Italia à sono vocis *Qualeas* fere ubique vocat.

ASTUTIA PRAVA. CAP. XLV.

Hieroglyphicum etiam sapit Græcorum mythologorum fabula, qua fingunt Dædali nepotem, ob inventa artis suæ arma quædam admodum utilia, per invidiam ab Athenarum arce summa præcipitem datum, qui terra vix tacta mutatus sit in Perdices. Cujus figmenti talis fertur interpretatio: Impuri homines cum à sapientia arce deciderint, à rectis honestisque studiis alieni facti, tametsi astutia freti aliqua suis in rebus excellere videantur, hisque tractandis super alios attoluntur, fordidis tamen & improbis negotiationibus impliciti, sublime nihil sapiunt: sed humi volitantes, dolisque & fraudibus omnibus freti, rem quocumque modo facere tantum student, libidinum & cupiditatum suarum laqueis & retibus impliciti obvoluti que: eo Perdices deteriores, quod illis vaferrima est ars ad elabendum, capturamque declinandum, quod Græci dicunt *ἐκπερδικίαι*: hincque capti fugam moliuntur, neque si evadere possint, studium adhibent ullum ut salvi fiant. Astutia hujusmodi causa factum puto, ut Eucherus cacodæmonem ex Perdices imagine significari dixit, eo loco:

Hieroc. 17. Clamavit Perdix, congregavit que non peperit.

DE COTURNICE. CAP. XLVI.

Hinc proverbium: ὀρνύγων ἀνὰ πῆδος Φύων, Coturnicis naturam induere in pugnaces.

In Coturnice multa sunt, quæ cum Perdices conveniunt, pugnacitas quippe eadem, quo in ludibrio illa præcipue celebratur, quam omnium victricem mirata est Alexandria, urbe quippe tota in ludibrio hujus præconiis occupata. Hanc Erotas Ægyptii procurator morositate nescio qua imponens, in ludibrium emit, atque assam devoravit, quo factio iustus est ab Octaviano Augusto malo navis effugit. Est & par improbitas naturæ, neque odiosa minus, eo vero magis detestanda: quod ad hanc improbitas insuper accidit & deorum contemptus, religionisque odium, & quantum illa ferocire potest execratio.

IMPURITAS. CAP. XLVII.

Per ejus enim hieroglyphicum sacerdotes Ægyptii impuritatem indicabant, ubi vulgati Codices Græci mendum animadvertas, in quo Oryx quadrupes animal pro Cortunice positum & ita traductum: